

Na osnovu člana 14. stav (8) Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/09) i čl. 134. i 135. Zakona o upravi u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 28/97 i 26/02) federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta **d o n o s i**

P R A V I L N I K

o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti

POGLAVLJE I. – OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Sadržaj)

Pravilnikom o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti (u daljem tekstu: pravilnik) propisuju se minimalni tehnički i drugi uslovi za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti, koji se odnose na poslovne prostore, funkcionalno zemljište i druge vanjske površine, opremu i uređaje.

Član 2. (Dokazi)

- (1) Dokazi o ispunjavanju minimalnih tehničkih i drugih uslova za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti su:
 - a) za poslovne prostore dokazi o pravu upotrebe;
 - b) za funkcionalno zemljište i druge vanjske površine dokazi o pravu upotrebe;
 - c) za opremu i uređaje liste proizvođača i dobavljača, s kojima se dokazuje usklađenost opreme i uređaja sa propisima o zaštiti na radu i propisima zaštite od požara.*
- (2) Dokazi o pravu upotrebe poslovnih prostora, funkcionalnih zemljišta i drugih vanjskih površina su:
 - a) zemljišno – knjižni izvod, odnosno ovjereni ugovor ili sudska potvrda o dobivanju vlasničkog prava, da je nosilac obrtničke ili srodne djelatnosti vlasnik ili suvlasnik poslovnog prostora;
 - b) ovjereni ugovor sa vlasnikom i vlasnikov zemljišno – knjižni izvod, odnosno ovjereni ugovor ili sudska potvrda o dobivanju vlasničkog prava, da je nosilac obrtničke ili srodne djelatnosti korisnik poslovnog prostora na osnovu zaključenog ugovora o zakupu.*
- (3) Kada je poslovni prostor dio zajedničkog prostora u stambenoj zgradi, potrebno je sa dokazima iz prethodnog stava priložiti i saglasnost svih vlasnika stanova u stambenoj zgradi, da se u zajedničkom dijelu zgrade obavlja obrtnička ili srodna djelatnost.*

Član 3. (Pravna lica)

Odredbe ovog pravilnika odgovarajuće se primjenjuju i na pravna lica koja obavljaju djelatnosti propisane Uredbom o vezanim i posebnim obrtima.

POGLAVLJE II. – POSLOVNI PROSTORI U KOJIMA SE OBAVLJA OBRT ILI SRODNA DJELATNOST

1. Zajedničke odredbe

Član 4. (Prostori za obavljanje djelatnosti)

Obrtničke i srodne djelatnosti se obavljaju:

- u poslovnim prostorima nosioca obrtničke ili srodne djelatnosti ili naručioca usluga;
- u stambenim prostorima naručioca;
- izvan poslovnih i stambenih prostora na posebnim i javnim vanjskim površinama.

Član 5. (Definicije)

- (1) **Poslovni prostor**, u smislu odredaba ovog pravilnika, podrazumijeva objekat i radne i pomoćne prostore za stalno ili privremeno obavljanje obrtničke ili srodne djelatnosti, razne prostore naručioca, u kojima se, u okviru obrtničke ili srodne djelatnosti, privremeno obavljaju radovi i popravke, odnosno pružaju usluge.
- (2) **Radni prostor** je svaki prostor, u kojem je najmanje jedno stalno ili privremeno radno mjesto. Poslovni prostor mora imati najmanje jedan radni prostor.
- (3) **Radno mjesto** je dio radnog prostora, koje zauzima površinu potrebnu za obavljanje rada zaposlenika i površinu za smještaj radnih uređaja, pribora i oruđa, te predmeta na kojima, odnosno sa kojima se radne operacije obavljaju.
- (4) **Pomoćni prostori** su prostori potrebni za odlaganje predmeta i materijala, te prostori za garderobu i ličnu higijenu zaposlenika, kada oni nisu na radnom mjestu. Poslovni prostor mora imati prostore za ličnu higijenu zaposlenih, koji su obuhvaćeni najmanje sa jedne strane predprostorom, u kojem je postavljen umivaonik sa tekućom toplom i hladnom vodom.
- (5) **Garderoba** je obično u predprostoru, kada je za to predviđena potrebna oprema i ako to nije u suprotnosti sa odredbama iz stava (1) člana 5. ovog pravilnika.
- (6) Kada je poslovni prostor u istom objektu gdje se nalazi i stan nosioca obrtničke ili srodne djelatnosti i ako osim njega, odnosno članova njegovog domaćinstva, u obrtu ili srodnoj djelatnosti nema drugih zaposlenih, u poslovnom prostoru nije potrebno imati prostore za garderobu i ličnu higijenu zaposlenih.

Član 6.
(Propisi o građenju, održavanju i upotrebi)

- (1) *Poslovni prostori, funkcionalna zemljišta i druge vanjske površine se moraju graditi, održavati i upotrebljavati u skladu sa tehničkim, tehnološkim, higijenskim, bezbjedonosnim i drugim uslovima, normativima i odredbama, koji su propisani propisima iz područja građenja objekta, zaštite od požara, zaštite na radu, te zaštite okoline i odnose se na objekte, odnosno obrte i srodne djelatnosti, poslovne, radne i pomoćne prostore, na djelatnosti, radnu opremu i tehnološke postupke, te na upravljanje materijalima i otpadom.*
- (2) *Funkcionalna zemljišta i druge vanjske površine moraju, pored uslova iz prethodnog stava, ispunjavati takođe i uslove iz drugih propisa iz područja obrtničkih i srodnih djelatnosti.*

2. Vanjski izgled poslovnog prostora

Član 7.
(Pristupna površina)

- (1) *Pristupna površina ispred objekta u kojem se nalazi poslovni prostor mora biti uređena i opremljena na način koji omogućava lako čišćenje i održavanje te površine i izvedena tako da omogućava nesmetan ulaz i prolaz do poslovnog prostora, u skladu sa posebnim propisima.*
- (2) *Ako ispred poslovnog prostora ne postoji uređen pločnik, pristupna površina ispred poslovnog prostora i izloga mora biti asfaltirana, betonirana ili popločana kamenom, odnosno izvedena na drugi način, tako da obezbjeđuje nesmetano kretanje lica i omogućava održavanje čistoće.*
- (3) *Prostor ispred ulaza u poslovni prostor mora biti osvijetljen od prvog sumraka do jutarnjeg dnevnog svjetla.*

Član 8.
(Firma)

Na ulaznoj strani poslovnog prostora mora na uočljiv način biti istaknuta firma obrtnika, odnosno lica koje obavlja srodnu djelatnost, u skladu sa podacima iz obrtnice, odnosno odobrenja za obavljanje srodne djelatnosti.

Član 9.
(Ulaz, izlaz)

- (1) *Ulazna vrata u poslovni prostor moraju biti široka najmanje 0,90 m.*
- (2) *Ako poslovni prostor ima odvojena vrata za ulaz i izlaz, na vratima moraju biti istaknute uočljive oznake " ulaz " i " izlaz " .*

- (3) *Ulazna, odnosno izlazna vrata za proizvode i repromaterijal moraju biti dovoljno široka, da obzirom na vrstu proizvoda i repromaterijala, te način poslovanja omogućavaju laku manipulaciju proizvodima i repromaterijalom.*

Član 10.

(Prostor u dvorištu ili stambenoj zgradi)

- (1) *Ulaz i pristup u poslovni prostor koji se nalazi u dvorišnom prostoru, stambenoj zgradi ili je vezan uz stambenu zgradu mora biti uređen u skladu sa odredbama čl. 7. do 9. ovog pravilnika.*
- (2) *Pristup poslovnom prostoru iz stava (1) ovog člana mora biti uređen tako da ne ometa ostale korisnike stambene zgrade u korištenju tih prostora, na način da obezbijedi pristup ulazu garažama, zajedničkim prostorijama, te bez prava korištenja javne površine i prostora uz poslovni prostor i pločnika, ukoliko on postoji.*

3. Unutrašnjost poslovnog prostora

Član 11.

(Izgrađenost i opremljenost prostora)

- (1) *Poslovni prostor mora, prije početka obavljanja obrtničke ili srodne djelatnosti, biti kompletno izgrađen i opremljen, odnosno adaptiran za potrebe obrta ili srodne djelatnosti koji će se obavljati.*
- (2) *Poslovni prostor je izgrađen, kada su na objektu, odnosno u objektu, radnim i pomoćnim prostorima, okončani svi građevinski, završni i instalacijski radovi, zaključno sa priključcima na komunalne i energetske vodove.*
- (3) *Poslovni prostor je opremljen, kada su u njemu postavljeni ili ugrađeni uređaji, pribor i oprema, koji omogućavaju obavljanje obrtničke ili srodne djelatnosti, odnosno neophodni su za zaokruživanje cjeline radne opreme određene obrtničke ili srodne djelatnosti.*

Član 12.

(Dimenzije prostora)

- (1) *Raspored, broj i namjena radnih i pomoćnih prostora u poslovnom objektu mora biti prilagođen potrebama obrtničke ili srodne djelatnosti.*
- (2) *U radnim prostorima moraju biti pored površina za radna mjesta i opremu obezbijeđene za to propisane površine za sigurno i neometano kretanje i transport.*
- (3) *Najkraća stranica radnog prostora ne smije biti kraća od 1,60 m.*
- (4) *Najmanja visina radnih i pomoćnih prostora je 2,40 m.*
- (5) *Najmanja visina pomoćnih prostora, manjih od 10 m² je 2,10 m.*
- (6) *Najmanja širina površine za kretanje između opreme ne smije biti manja od 0,70 m.*
- (7) *Veličina površine za transport mora biti prilagođena vrsti i kretanju transportnih sredstava.*

- (8) U radnom prostoru mora biti na svakog uposlenog, odnosno na svako radno mjesto, napravljeno najmanje 3 m² slobodne podrumске površine, sa najmanje 10 m³ zapremine.
- (9) Odredbe st. (3) do (8) ovog člana ne odnose se na već izgrađene poslovne prostore u kojima se, sa odobrenjem nadležnog gradskog, odnosno općinskog organa, obavlja obrtnička ili srodna djelatnost, kao ni na postojeće poslovne prostore koji se nalaze u zonama gdje je zabranjena gradnja ili koji se nalaze u objektima proglašenim kulturno – istorijskim spomenicima.

Član 13.
(Protivpožarna oprema)

- (1) U poslovnom prostoru moraju biti jasno označeni izlazi, odnosno smjerovi kretanja u slučaju nužnog napuštanja prostora.
- (2) Poslovni prostor mora imati uređaje i opremu za gašenje požara, primjerene djelatnostima koje se u njemu obavljaju i karakteristikama prostora, odnosno najmanje po jedan ručni aparat za gašenje odgovarajuće vrste i veličine.

Član 14.
(Osvjetljenost prostora)

- (1) U radnom vremenu poslovni prostor mora biti osvijetljen prirodnim dnevnim ili vještačkim osvijetljenjem.
- (2) Svi poslovni prostori koji su priključeni na električnu mrežu trebaju imati osvijetljenje od minimalno 20 luksa po m².

Član 15.
(Građevinski i sanitarni uslovi)

- (1) Poslovni prostor koji je izgrađen na dva ili više spratova mora imati izgrađeno stepenište širine 1,00 m ili šire.
- (2) Podovi poslovnog prostora moraju biti izvedeni od materijala koji se mogu lako čistiti, te moraju biti ravni i glatki, ali ne smiju biti klizavi.
- (3) Na mjestima gdje zaposlenici obavljaju radne zadatke podovi poslovnog prostora moraju u pogledu toplotne provodljivosti odgovarati normativima utvrđenim propisima o zaštiti na radu.
- (4) Zidovi i stropovi poslovnog prostora moraju biti uredno obrađeni i obojeni i ne smiju biti oštećeni.
- (5) Ukoliko se u prostoru obavlja djelatnost vezana za prehrambene proizvode i životne namirnice, zidovi moraju biti obloženi keramičkim pločicama ili odgovarajućim materijalom koji se može prati i čistiti.
- (6) Poslovni prostor u kojem su predmet djelatnosti prehrambeni proizvodi i životne namirnice koji nisu u originalnom pakovanju, mora biti opremljen umivaonikom za ruke sa tekućom toplom i hladnom vodom.

Član 16.
(Provjetravanje prostora)

- (1) *Poslovni prostor mora imati obezbijeđeno dobro prirodno ili umjetno provjetravanje prostorija.*
- (2) *Poslovni prostor mora imati odgovarajući uređaj za grijanje ako se u njemu zaposlenici zadržavaju stalno ili duže od dva sata bez prekida.*

Član 17.
(Obavljanje djelatnosti u kiosku)

- (1) *Pojedine obrtničke ili srodne djelatnosti mogu se obavljati i u kiosku koji može biti industrijski proizveden objekat ili drugi sličan objekat izgrađen od industrijski proizvedenih elemenata, ili drugi objekat montažno – demontažnog tipa građen prema urbanističkim uslovima i planu.*
- (2) *Na industrijski proizveden kiosk, koji po svojim karakteristikama omogućava ulazak i kretanje kupaca proizvoda ili naručioca usluga, odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog pravilnika propisane za poslovne prostore.*

Član 18.
(Uređenost kioska)

- (1) *Odredbe stava (2) člana 17. ovog pravilnika ne odnose se na kiosk u kojem se kontakt između obrtnika ili lica koje obavlja srodnu djelatnost i kupca proizvoda ili naručioca usluga ostvaruje kroz odgovarajući otvor na samom kiosku, bez njihovog ulaska u poslovni prostor.*
- (2) *Unutarnja visina kioska ne smije biti manja od 2,20 m, a slobodna površina poda ne može biti manja od 2 m², uz uslov da su u kiosku obezbijeđeni normativi u pogledu mikroklimatskih uslova.*
- (3) *Konstruktivna izvedba kioska mora biti takva da obrtniku ili licu koje obavlja srodnu djelatnost obezbjeđuje zaštitu od atmosferskih uticaja. Pod kioska mora biti izveden od materijala koji obezbjeđuje toplotnu zaštitu.*
- (4) *Kiosk mora biti priključen na električnu mrežu.*
- (5) *Ako se u kiosku obrtnik zadržava puno radno vrijeme ili duže od dva sata, za vrijeme hladnog razdoblja, potrebno je obezbijediti zagrijavanje u kiosku.*

Član 19.
(Sanitarni uslovi u kiosku)

- (1) *Kiosk u kojem su predmet poslovanja obrtničke ili srodne djelatnosti prehrambeni proizvodi i životne namirnice koji nisu u originalnom pakovanju, mora biti opremljen umivaonikom za ruke, sa tekućom toplom i hladnom vodom.*

- (2) *Za lako kvarljive prehrambene proizvode i životne namirnice u kiosku se mora obezbijediti odgovarajući rashladni uređaj, u kojem se ne smiju miješati proizvodi koji poprimaju mirise.*
- (3) *Kiosk iz čl. 17. do 19. ovog pravilnika mora imati obezbjeđene pomoćne prostorije za sanitarne i higijenske potrebe zaposlenika na udaljenosti od najviše 100 m.*

Član 20.

(Prodaja na pomoćnim stolovima)

- (1) *Na pomoćnim stolovima obrtnici ili lica koja obavljaju srodne djelatnosti mogu prodavati svoje proizvode pod uslovom da je nadležni gradski, odnosno opštinski organ prethodno izdao odobrenje za postavljanje stola na odgovarajućem mjestu.*
- (2) *Na pomoćnom stolu mora biti istaknuta firma obrta ili srodne djelatnosti.*

Član 21.

(Uslovi za pomoćne stolove)

- (1) *Na pomoćnom stolu obrtnik ili osoba koja obavlja srodnu djelatnost može izložiti prehrambene proizvode i životne namirnice samo ako su obezbijeđeni slijedeći uslovi:*
 - a) *zaštita stola od štetnog djelovanja okoline (prašina, ispušni plinovi automobila, sunca, vjetra i sl.),*
 - b) *čišćenje i pranje površina,*
 - c) *svakodnevno otklanjanje smeća.*
- (2) *Za prodaju poljoprivrednih proizvoda (voća i povrća) potrebno je obezbijediti podmetače koji moraju biti izdignuti od površine.*
- (3) *Prodaja lakokvarljivih prehrambenih proizvoda i životnih namirnica ne može se obavljati na pomoćnim stolovima.*

4. Oprema poslovnog prostora

Član 22.

(Oprema i uređaji prostora)

- (1) *Oprema po ovom pravilniku podrazumijeva sve u poslovnom prostoru ugrađene, odnosno stabilno postavljene predmete, namijenjene obavljanju obrtničke ili srodne djelatnosti. Uređaji su dijelovi opreme, pribora i oruđa, samo u slučaju kada imaju mehaniziran pogon i služe neposrednom obavljanju radnih operacija i tehnoloških procesa.*
- (2) *Oprema i uređaji moraju po vrsti i kvalitetu odgovarati obrtničkoj ili srodnoj djelatnosti, kojoj su namijenjene, te radnim operacijama i tehnološkim procesima za koje su namijenjene.*
- (3) *Oprema i uređaji moraju biti održavani, upotrebljavani i pregledani u skladu sa propisima iz područja zaštite na radu i zaštite od požara.*

Član 23.
(Izlaganje proizvoda)

- (1) Proizvodi se izlažu u poslovnom prostoru i u izlozima, a mogu se izlagati i u pokretnim ili stalnim izložbenim ormarićima (vitrinama) smještenim ispred poslovnih prostora ili na drugom za to prikladnom mjestu, uz saglasnost nadležnog gradskog, odnosno opštinskog organa.
- (2) Izlozi i izložbeni ormarići odvojeni od poslovnog prostora moraju imati istaknutu firmu obrta ili srodne djelatnosti.
- (3) Prehrambeni proizvodi i životne namirnice ne mogu se izlagati na način propisan st. (1) i (2) ovog člana.

Član 24.
(Mjerila, registar kasa)

- (1) Ako je to neophodno za obavljanje obrtničke ili srodne djelatnosti, poslovni prostor mora biti opremljen odgovarajućim mjerilima (vagama i dr.), koja moraju biti ispravna i baždarena, te tako postavljena da omogućavaju nesmetan uvid u mjerenje.
- (2) Poslovni prostor mora imati registar kasu, ako je to, na temelju odgovarajućih propisa iz oblasti poreza, obavezno.

Član 25.
(Radna odjeća i obuća)

U svim poslovnim prostorima zaposlenici moraju imati odgovarajuću radnu odjeću, a gdje to uslovi rada zahtijevaju i radnu obuću, u skladu sa posebnim propisima.

Član 26.
(Otrovne i zapaljive materije)

Rad sa materijama koje posjeduju otrovna i zapaljiva svojstva, mora se vršiti pod uslovima predviđenim posebnim propisima.

POGLAVLJE III. – POSTUPAK KOJIM SE UTVRĐUJE ISPUNJAVANJE USLOVA

Član 27.
(Izjava o ispunjavanju uslova)

- (1) Ispunjenost minimalnih tehničkih i drugih uslova za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti, u skladu sa stavom (3) člana 14. Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, pretpostavlja se podnošenjem ovjerene pisane izjave od strane obrtnika ili lica koje obavlja srodnu djelatnost o ispunjavanju uslova (pretpostavka ispunjavanja uslova).
- (2) Izjava sadrži: podatke o davaocu izjave, podatke o poslovnom prostoru i opremi, pobrojane minimalne tehničke i druge uslove, tekst izjave o ispunjavanju minimalnih

tehničkih i drugih uslova i posljedicama koje mogu nastupiti usljed davanja neistinite izjave.

- (3) Obrazac izjave bijele je boje, formata A4, odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.*
- (4) Obrazac izjave popunjava stranka uz pomoć ovlaštenog zaposlenika nadležnog gradskog, odnosno opštinskog organa.*
- (5) Obrazac izjave zainteresovana stranka dobiva u nadležnom gradskom, odnosno opštinskom organu, a obavezno se podnosi uz zahtjev za otvaranje obrtničke ili srodne djelatnosti.*

Član 28.

(Utvrđivanje ispunjenosti uslova)

Ispunjenost uslova iz stava (1) člana 27. ovog pravilnika, u skladu sa stavkom (4) člana 14. Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima, utvrđuju nadležne inspekcije u redovnom inspekcijskom pregledu, najkasnije 15 dana od dana upisa u Obrtni registar.

POGLAVLJE IV. – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

(Usklađivanje propisa)

Svi opštinski i kantonalni pravilnici kojima su propisani minimalni tehnički i drugi uslovi za obavljanje obrtničkih i srodnih djelatnosti na području Federacije BiH uskladit će se sa ovim pravilnikom u roku od 60 (šezdeset) dana od dana stupanja na snagu istog.

Član 30.

(Usklađivanje poslovanja)

Obrtnici i lica koja obavljaju srodne djelatnosti, koji na dan stupanja na snagu ovog pravilnika obavljaju obrtničku ili srodnu djelatnost dužni su uskladiti uslove za obavljanje obrta ili srodne djelatnosti prema odredbama ovog pravilnika u roku od 6 (šest) mjeseci od dana stupanja na snagu istog.

Član 31.

(Prestanak važećeg pravilnika)

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje obrtničke djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/05).

Član 32.
(Stupanje na snagu pravilnika)

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u " Službenim novinama Federacije BiH ".

Broj : 08 – 02 – 356/09
15.07.2009. godine
M o s t a r

Ministar
Velimir Kunić, s.r.